

Svenska
Golf förbundet

FAKTABLAD:

Natursand på golfbanor.

Natursand används för att skapa hållbara, spelbara och slitstarka spelytor. Samtidigt är det en ändlig naturresurs. Här förklarar vi varför natursand behövs, hur den bidrar till hållbar skötsel – och hur forskningen kring framtida lösningar ser ut.

Varför används natursand på golfbanor?

Natursand spelar en central roll i både anläggning och skötsel av golfbanor och andra sportytor. Den används för att skapa väl-dränerade och stabila växtbäddar med rätt balans mellan luft, vatten och fast material – en förutsättning för att gräs ska kunna växa, må bra och tåla intensiv användning.

Genom att bygga och underhålla sandbaserade växtmiljöer – alltså förutsättningarna för gräsrötterna i marken – skapas goda möjligheter för ett starkt och hållbart gräs. Det ger inte bara bättre spelkvalitet utan även möjligheter till en mer resurseffektiv skötsel, där vatten, näring och andra insatser kan användas mer effektivt över tid.

Samtidigt är natursand en ändlig naturresurs. Därför arbetar golfen aktivt med att utveckla mer hållbara lösningar, bland annat genom forskning inom STERF.

Fokus ligger på alternativa material, resurseffektiv skötsel och ökad återanvändning – men i dagsläget saknas fullgoda ersättare för natursandens egenskaper.

Vanliga frågor om natursand

Här hittar du svar på vanliga frågor om hur och varför natursand används i skötsel och konstruktion av golfbanor.

Varför används natursand på golfbanor och sportytor?

Natursand används för att skapa väl-dränerade, stabila och slitstarka växtbäddar. Den ger rätt balans mellan luft, vatten och fast material, vilket är avgörande för både gräsets tillväxt och spelkvaliteten.

Natursand har en viktig funktion både när nya golfbanor och sportytor anläggs, och under hela anläggningens livslängd genom det löpande skötselarbetet.

Var används sand på en golfbana?

Sand används både vid nyanläggning och i löpande skötsel:

- Vid konstruktion av greener, tees och ibland fairways
- I den dagliga skötseln genom sanddressning av greener, tees och ibland fairways

Vad gör sanden för gräset?

Sand skapar en bra växtmiljö för gräsrötterna:

- Ger god syretillgång
- Håller en balanserad fuktnivå
- Möjliggör djup rotutveckling

Det leder till gräs som är mer tåligt mot slitage, torra och sjukdomar.

Hur bidrar sand till en mer hållbar banskötsel?

En väl fungerande växtbädd gör att:

- Vatten och näring kan användas mer effektivt
- Behovet av bevattning och gödsling kan minska
- Gräsets motståndskraft stärks
- Behovet av växtskyddsmedel minskar

Varför behövs sand i den löpande skötseln?

Regelbunden dressning:

- Jämnar till ytan
- Förbättrar markstrukturen
- Motverkar kompaktering
- Balanserar organiskt material

Det ger friskare gräs och bättre spelkvalitet.

Hur mycket sand används på en golfbana?

Sandbehovet är betydande. På en normal 18-hålsbana finns ofta:

- 1–1,5 hektar greener
- 0,5–1 hektar tees
- 10–15 hektar fairways

Detta är ytor som i varierande grad sanddressas. Vid regelbunden dressning av greener kan det gå åt cirka 150–200 ton sand per år. På banor där även fairways dressas kan den totala förbrukningen överstiga 1 000 ton per år.

Vad är det som gör just natursand så viktig?

Natursand har egenskaper som ger:

- Effektiv dränering
- Stabilitet och slitstyrka
- Motståndskraft mot kompaktering
- Hög spelkvalitet

Sandens kornstorlek och sammansättning är avgörande för hur växtbädden fungerar över tid.

Är inte natursand en ändlig resurs?

Ja, natursand är en begränsad naturresurs. Tillgången på lämpliga material kan bli en framtida utmaning, samtidigt som kraven på hållbar resursanvändning ökar.

Finns det alternativ till natursand?

Ja, forskning pågår kring alternativ som:

- Återvunnen sand
- Krossat berg
- Andra ersättningsmaterial

Målet är att minska behovet av ny sand och öka resurseffektiviteten.

Vad görs inom forskningen?

Genom [STERF](#), de nordiska golfförbundens forskningsstiftelse, pågår forskning och utveckling kring:

- alternativa material till sand och torv
- återvinning av resurser
- effektiv användning av vatten och växtnäring
- minskad miljö- och klimatpåverkan

Varför kan man inte ersätta natursand direkt?

Det saknas idag tillräcklig kunskap om hur alternativa material fungerar långsiktigt – särskilt i nordiska klimatförhållanden. Inga material har ännu visat att de fullt ut kan ersätta natursand i större skala.

Vad händer om man inte använder rätt material?

Risken är:

- Sämre dränering
- Ökad kompaktering
- Svagare rotutveckling
- Försämrad spel- och användningskvalitet

Kan man återanvända sand?

Ja, återvinning och återanvändning kan minska behovet av ny sandutvinning. För att säkerställa kvalitet och hållbarhet behövs dock mer kunskap om funktion, ekonomi och miljöpåverkan.

Detta är ett av områdena som STERF forskar kring, när det gäller natursand.

Hur ser framtiden ut?

Natursand är idag en central komponent i banskötsel. Samtidigt arbetar golfsektorn aktivt med forskning och utveckling för att minska resursanvändningen, öka återvinningen och ta fram hållbara alternativ – utan att kompromissa med funktion, kvalitet eller spelupplevelse.

Rådgivning och kontakt

Om du vill veta mer om det här ämnet kontakta din rådgivare inom bana och anläggning från Svenska Golfförbundet. [Du hittar kontaktuppgifter här.](#)

Rådgivarna har också olika ansvarsområden. Nedan ser du vem som är ansvarig för just detta område.

Kontakt vid frågor

Stefan Nilsson

Rådgivare bana och anläggning Halland, Göteborg och Bohuslän-Dal

E-post: stefan.nilsson@golf.se

Mobil: [072-209 95 60](tel:072-2099560)